



Vještine za razvoj (K-5 - vrtićki uzrast do 5.razreda)

Koliko je lekcija uključeno u svaki od programa?

Vrtićki uzrast do 2.razreda – 31 lekcija

3. i 5. razred – 34 lekcije

4. razred – 33 lekcije

Nacrt kurikula za uzraste K-5: Standardi za razvoj karaktera

1.cjelina: Stvaranje školske zajednice

2.cjelina: Rastemo kao grupa

3.cjelina: Donošenje pozitivnih odluka kroz društveno korisno učenje

4.cjelina: Odrastanje bez droge

5.cjelina: Slavimo tebe i mene

Ključne vrijednosti:

- Pouzdanost
 - budi iskren; ne zavodi, ne varaj i ne kradi;
 - budi pouzdan i napravi ono što si obećao;
 - imaj hrabrosti učiniti pravu stvar;
 - gradi dobar ugled;
 - budi odan prema svojoj obitelji, prijateljima i zemlji.

- Poštovanje
 - prema drugima se odnosi s poštovanjem; slijedi Zlatno pravilo;
 - budi tolerantan prema različitostima;
 - služi se pristojnim ponašanjem radije nego nepristojnim jezikom;
 - budi obazriv prema osjećajima drugih ljudi;
 - nemoj nikome prijetiti, udariti ga niti ozlijediti;
 - na miran način se suočavaj s ljutnjom, uvredama i nesuglasicama.

- Odgovornost
 - učini ono što moraš;
 - budi ustrajan i ne odustaj;
 - uvijek daj sve od sebe;
 - koristi samokontrolu;
 - budi discipliniran;
 - razmisli prije djelovanja;
 - imaj u vidu posljedice;
 - budi odgovoran za svoje izbore.

- Pravednost
 - poštuj pravila;
 - čekaj svoj red i dijeli s drugima;
 - budi bez predrasuda;
 - slušaj druge;
 - ne iskorištavaj druge;
 - ne krivi druge.
- Brižnost
 - budi dobar;
 - budi suosjećajan i pokaži da ti je stalo;
 - pokazuj zahvalnost;
 - opraštaj;
 - pomaži ljudima kojima je potrebna pomoć.
- Građanstvo
 - napravi svoj dio kako bi svoju školu i zajednicu učinio boljim mjestom;
 - surađuj;
 - uključi se u rad zajednice; budi informiran; glasaj;
 - budi dobar susjed;
 - poštuj pravila i zakone; poštuj autoritete;
 - brini se o okolišu.



Nacrt kurikula za uzraste K-5: Standardi za sprečavanje nasilja

- 1.cjelina: Stvaranje školske zajednice
- 2.cjelina: Rastemo kao grupa
- 3.cjelina: Donošenje pozitivnih odluka kroz društveno korisno učenje
- 4.cjelina: Odrastanje bez droge
- 5.cjelina: Slavimo tebe i mene

Ključne vrijednosti:

- Pristojnim ponašanjem sudjelovati u stvaranju sigurnog i ohrabrujućeg okruženja u školi, učionici i kod kuće.
- U školi i učionici zagovarati jasne i čvrste smjernice koje podržavaju pristojno ponašanje, javni govor i primjeren nastup.
- Primjenjivati vještine za smanjenje stresa i savladavanje bijesa.
- Slušati druge sa suosjećanjem i naučiti kako se postaviti u tuđu kožu.
- Konstruktivno razgovarati o potrebama.
- Naučiti kako izgraditi pozitivne vršnjačke odnose.
- Konstruktivno rješavati sukobe koristeći strategije rješavanje sukoba, odlučivanja i rješavanja problema (između dvoje učenika među kojima je nastao sukob, ne između napadača i žrtve).
- Upoznati se s posebnim strategijama suočavanja s nasilničkim ponašanjem. Poticati pozitivan vršnjački utjecaj.
- Osvrnuti se na vlastiti odnos prema drugima.
- Razvijati savjest razmišljanjem o uzrocima i posljedicama.
- Pokazivati toleranciju, ne isključivati, cijeniti različitosti.
- Postaviti ciljeve na pojedinačnoj, razrednoj i školskoj razini.
- Uključiti se u školske događaje i događaje unutar zajednice te projekte društveno korisnog učenja koji se bave problemom nasilja.



Nacrt kurikula za uzraste K-5: Standardi za društveno i emocionalno učenje

- 1.cjelina: Stvaranje školske zajednice
- 2.cjelina: Rastemo kao grupa
- 3.cjelina: Donošenje pozitivnih odluka kroz društveno korisno učenje
- 4.cjelina: Odrastanje bez droge
- 5.cjelina: Slavimo tebe i mene

Ključne vještine i sposobnosti:

1. CILJ: Razvijanje vještina samosvijesti i upravljanja sobom
 - A) Odrediti vlastite emocije i ponašanje i upravljati njima
 - 1A.1a Znati prepoznati i točno odrediti emocije i kako su one povezane s našim ponašanjem
 - 1A.1b Primjenjivati kontrolu impulzivnog ponašanja
 - 1A.2a Opisati niz emocija i situacije koje ih izazivaju
 - 1A.2b Opisati i prikazati načine pokazivanja emocija koji su društveno prihvatljivi
 - B) Prepoznati vlastite kvalitete i vanjsku potporu
 - 1B.1a Odrediti što volimo i ne volimo, odrediti vlastite potrebe i želje, snagu i izazove
 - 1B.1b Odrediti jake strane obitelji, škole, zajednice i vršnjaka
 - 1B.2a Opisati vlastite vještine i interese koje želimo razviti
 - 1B.2b Objasniti kako članovi obitelji, vršnjaci, zaposlenici škole i članovi zajednice mogu podržavati uspjeh škole i odgovorno ponašanje
 - C) Primjenjivati vještine vezane uz postizanje osobnih i obrazovnih uspjeha
 - 1C.1a Objasniti zašto je škola učenicima važna i u postizanju osobnih ciljeva
 - 1C.1b Odrediti ciljeve za obrazovni uspjeh i razredno ponašanje
 - 1C.2a Opisati korake u postavljanju i postizanju postavljenih ciljeva
 - 1C.2b Pratiti napredak u postizanju kratkoročnih osobnih ciljeva
2. CILJ: Korištenje društvene svijesti i unutarnjih vještina za uspostavljanje i održavanje odnosa
 - A) Prepoznati tuđe osjećaje i gledišta
 - 2A.1a Uvidjeti kako drugi ljudi mogu doživjeti drukčije od nas
 - 2A.1b Koristiti vještine slušanja kako bismo prepoznali tuđe osjećaje i gledišta
 - 2A.2a Znati prepoznati verbalne, fizičke ili situacijske znakove koji upućuju na to kako se drugi osjećaju
 - 2A.2b Opisati izražene osjećaje i gledišta drugih
 - B) Prepoznati pojedinačne i grupne sličnosti i razlike
 - 2B.1a Opisati načine na koji su ljudi slični ili se razlikuju
 - 2B.1b Opisati pozitivne osobine drugih
 - 2B.2a Odrediti razlike među društvenim i kulturnim grupama te njihov doprinos
 - 2B.2b Pokazati kako učinkovito surađivati s nekim tko je različit od nas
 - C) Koristiti komunikacijske i društvene vještine za postizanje učinkovite interakcije s drugima
 - 2C.1a Odrediti načine na koje možemo uspješno raditi i igrati se s drugima

- 2C.1b Pokazivati primjereno društveno i razredno ponašanje
- 2C.2a Opisati načine pristupanja prijateljima i zadržavanja prijatelja
- 2C.2b Proučiti načine učinkovitog rada u grupi
- D) Pokazati sposobnost sprječavanja, upravljanja i rješavanja međusobnih sukoba na konstruktivan način
- 2D.1a Odrediti najčešće probleme i sukobe među vršnjacima
- 2D.1b Odrediti pristupe konstruktivnom rješavanju sukoba
- 2D.2a Opisati uzroke i posljedice sukoba
- 2D.2b Primijeniti konstruktivne pristupe u rješavanju sukoba

3. CILJ: Primjenjivanje vještina za donošenje odluka i odgovorno ponašanje u kontekstu škole, zajednice i osobnog života

- A) Uzeti u obzir etičke, sigurnosne i društvene čimbenike prilikom donošenja odluka
 - 3A.1a Objasniti zašto su neizazvani postupci koji mogu povrijediti druge pogrešni
 - 3A.1b Odrediti društvene norme i pravila o sigurnosti koja vode naše ponašanje
 - 3A.2a Pokazati sposobnost poštivanja vlastitih prava i prava drugih
 - 3A.2b Pokazati poznavanje utjecaja društvenih normi na donošenje odluka i ponašanje
- B) Primijeniti vještine za donošenja odluka kako bismo se odgovorno nosili sa svakodnevnim školskim i društvenim situacijama
 - 3B.1a Prikazati niz odluka koje učenici donose u školi
 - 3B.1b Donositi pozitivne odluke u interakciji s vršnjacima iz razreda
 - 3B.2a Odrediti i primijeniti korake sistematičnog donošenja odluka
 - 3B.2b Stvoriti alternativna rješenja i procijeniti njihove posljedice za niz školskih i društvenih situacija
- C) Pridonosi dobrobiti vlastite škole i zajednice
 - 3C.1a Odrediti i ostvarivati uloge koje pridonose vlastitoj učionici
 - 3C.1b Odrediti i ostvarivati uloge koje pridonose vlastitoj obitelji
 - 3C.2a Odrediti i ostvarivati uloge koje pridonose školskoj zajednici
 - 3C.2b Odrediti i ostvarivati uloge koje pridonose lokalnoj zajednici.



Nacrt kurikula za uzraste K-5: Standardi za sprečavanje suicida

- 1.cjelina: Stvaranje školske zajednice
- 2.cjelina: Rastemo kao grupa
- 3.cjelina: Donošenje pozitivnih odluka kroz društveno korisno učenje
- 4.cjelina: Odrastanje bez droge
- 5.cjelina: Slavimo tebe i mene

Ključne vještine i sposobnosti:

- Pomoći u stvaranju okoline za učenje u kojoj će se svi osjećati povezano i uključeno
- Zagovarati jasna i čvrsta pravila koja podržavaju pristojno ponašanje, javni govor i primjeren nastup te štite učenike od nasilja i postajanja žrtvom
- U slučaju problema, moći se bez neugode obratiti odrasloj osobi
- Slušati sa suosjećanjem i naučiti kako se postaviti u tuđu kožu
- Razviti svijest o vlastitom emocionalnom stanju
- Konstruktivno razgovarati o potrebama
- Naučiti kako izgraditi i poboljšati pozitivne vršnjačke odnose
- Konstruktivno rješavati sukobe koristeći strategije rješavanje sukoba, odlučivanja i rješavanja problema (između dvoje učenika među kojima je nastao sukob, ne između napadača i žrtve)
- Upoznati se s posebnim strategijama suočavanja s nasilničkim ponašanjem. Poticati pozitivan vršnjački utjecaj
- Pokazivati toleranciju, ne isključivati, cijeniti različitosti
- Uključiti se u školske događaje i projekte društveno korisnog učenja koji se bave okolnostima koje dovode do suicida, kao što su depresija, nasilje, zastrašivanje i otuđenje.



Nacrt kurikula za uzraste K-5: Standardi za sprečavanje uporabe droga

- 1.cjelina: Stvaranje školske zajednice
- 2.cjelina: Rastemo kao grupa
- 3.cjelina: Donošenje pozitivnih odluka kroz društveno korisno učenje
- 4.cjelina: Odrastanje bez droge
- 5.cjelina: Slavimo tebe i mene

NAČELA PREVENCIJE ZA ŠKOLSKI KURIKUL

FAKTORI RIZIKA I FAKTORI ZAŠTITE

- 1. načelo: Programi prevencije uporabe droga trebali bi poboljšati faktore zaštite i poništiti ili smanjiti faktore rizika.
- 2. načelo: Preventivni programi trebali bi se baviti svim oblicima zlorabe droga, uključujući maloljetničko korištenje legalnih droga, korištenje nelegalnih droga, kao i zlorabu legalnih supstanci.
- 3. načelo: Preventivni programi trebali bi se baviti oblikom zlorabe koji postoji unutar određene zajednice, ciljati na promjenjive faktore rizika i jačati utvrđene faktore zaštite.
- 4. načelo: Preventivni programi trebali bi biti osmišljeni prema rizicima karakterističnima za određenu populaciju, kao što su dob, spol ili nacionalnost, kako bi se poboljšala učinkovitost programa.

OBITELJSKI PROGRAMI

- 5. načelo: Preventivni programi koji se provode unutar obitelji trebali bi poboljšati obiteljske odnose i povezivanje te uključuju roditeljske vještine; to su vježbe razvijanja obiteljskog stava spram zlorabe droga, raspravljanja i primjene tog stava te edukacija i informiranje o temi.

ŠKOLSKI PROGRAMI

- 6. načelo: Preventivni programi mogu biti osmišljeni tako da se uvide već u predškolskoj dobi, gdje bi se bavili faktorima rizika poput nasilničkog ponašanja, slabijih društvenih vještina te odgojno-obrazovnim poteškoćama.
- 7. načelo: Preventivni programi u osnovnoj školi trebali bi za cilj imati poboljšanje obrazovnog i društveno-emocionalnog učenja kao odgovor na faktore rizika za zlorabu droga, kao što su rani znakovi nasilničkog ponašanja, obrazovni neuspjeh i odustajanje od škole. Vještine uključuju:
 - samokontrolu
 - svijest o emocijama
 - komunikaciju
 - društveno rješavanje problema
 - potporu u obrazovanju, posebice u čitanju

PROGRAMI U ZAJEDNICI

- 9. načelo: Preventivni programi usmjereni prema cjelokupnoj populaciji u ključnim prijelaznim trenucima, kao što je prelazak u srednju školu, mogu proizvesti pozitivne učinke čak i kod obitelji i djece kod kojih postoje visoki faktori rizika.
- 10. načelo: Preventivni programi u zajednici koji povezuju dva ili više učinkovitih programa, kao što su školski i obiteljski programi, mogu biti učinkovitiji od samo jednog programa.
- 11. načelo: Preventivni programi u zajednici koji obuhvaćaju populaciju iz različitih okruženja najučinkovitiji su kad u svakom od okruženja predstavljaju čvrstu poruku primjenjivu u cijeloj zajednici.

PRIMJENA PREVENTIVNIH PROGRAMA

- 12. načelo: Temeljne sastavnice izvornih intervencija, kao što su struktura, sadržaj i način primjene, trebale bi biti zadržane.
 - 13. načelo: Preventivni programi trebali bi biti dugoročni, s ponovljenim intervencijama kako bi se učvrstili izvorni ciljevi prevencije.
 - 14. načelo: Preventivni program trebao bi uključivati izobrazbu učitelja o uspješnom upravljanju razredom, kao što je nagrađivanje primjerenog ponašanja u razredu. Primjena takvih tehnika potiče pozitivno ponašanje učenika, postizanje uspjeha, obrazovnu motivaciju i povezivanje unutar škole.
 - 15. načelo: Preventivni programi su najučinkovitiji kad uključuju interaktivne tehnike, kao što su vršnjačke grupe za raspravu ili roditeljsko igranje uloga, koje omogućavaju aktivno učenje o zloporabi droga i učvršćivanje vještina.
 - 16. načelo: Preventivni programi temeljeni na istraživanjima mogu biti i ekonomični.
8. načelo: Preventivni programi za više razrede osnovne škole i srednju školu trebali bi povećati obrazovne i društvene sposobnosti učenika kroz sljedeće vještine:
- navike učenja
 - komunikacija
 - odnosi s vršnjacima
 - vjerovanje u sebe i asertivnost
 - vještine otpora prema drogama
 - učvršćivanje stavova protiv droga
 - jačanje osobnog angažmana u borbi protiv zloporabe droga.